

NOBEL EKONOMİ ÖDÜLLERİ

İktisat bilimi alanında dünyanın en prestijli ödülü kabul edilen Nobel İktisat ödülü, İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi TARAFINDAN, 1977 yılında **Bertil Ohlin'e** (Stockholm Üniversitesi, İsveç) verilmiştir. Ohlin bu ödüle “*Uluslararası Ticaret Teorisi ve Uluslararası Sermaye Hareketleri Alanlarında Yeni Yollar Açan Çalışmalarından*” dolayı layık görülmüştür.

BERTİL OHLİN - 1977 NOBEL EKONOMİ ÖDÜLÜ

Yaşam Öyküsü: 23 Nisan 1899'da İsveç'in güneyinde küçük bir köy olan Klippan'da, zengin bir burjuva ailesinin yedi çocuğundan birisi olarak doğdu. Bir bölge avukatının oğlu olan Ohlin, kendisinin bildirdiğine göre, evleri büyük, misafirperver ve dost ile akrabalara açıktı. Beş yaşındayken annesinin yaptığı çeşitli pastaların maliyetini hesaplamaktan çok hoşlanması nedeniyle, ailesinin yönlendirmesi dahilinde, matematik alanına yöneldi. 1931'de Evy Kruse'yle evlendi ve Hellen, Tomas ve Ann isimlerinde üç çocuğu oldu. 3 Ağustos 1979'da Kippan'da hayatını kaybetti.

Eğitim-Kariyer: Ohlin, ilkokul eğitimine başlamadan önce hazırlık eğitimini yaşitlarından daha erken bitirmiş ve Halsingborg'ta oldukça genç yaşta mezun olmuştur. Matematik alanında göstermiş olduğu üstün başarılar neticesinde, ailesi tarafından Lund Üniversitesi'nde Matematik, İstatistik ve İktisat okumaya yönelmiştir. İki yıl içerisinde İktisat alanında üniversitenin en iyi notunu alarak "aday"lığını ilan etmiştir. Aynı dönemde Stockholm İşletme Okulu hocası olan E. Heckscher'den etkilenerek eğitime bu okulda devam etmeye karar vermiştir. İşletme okulundaki iki yıllık eğitimden sonra, Stockholm Üniversitesi Felsefe Fakültesine girmiştir. Buradan 1922'de uluslararası mübadele teorisi alanında sunduğu tez sonucunda lisans diplomasını almıştır. 1924 yılına gelindiğinde "uluslararası ekonomi" alanında doktora tezini savunmuş ve Stockholm üniversitesinde hoca-asistan olmuştur. 1923 yılında Heckscher'in önerisi ile Kopenhag Üniversitesi'nde çalışmaya başlamış, 1930'da Stockholm'e İşletme okulunda Heckscher'in yerine geçmiş ve 1965' yılında emekli olana kadar burada kalmıştır. B. Ohlin'in hayatının dikkat çekici yanlarından biri, ona Nobel ödülünü almasını sağlayan ekonomik araştırma faaliyetini parlak bir siyasi kariyerle bağdaştırabilmiş olmasıdır. 1934'te Genç İsviçreli Liberallerin başkanı, 1938-1970 arasında İsveç Parlamentosu üyesi, 1944-1967 arasında Liberal Partinin başkanı ve 1944-45'te Dış Ticaret bakanı olmuştur.

Hobileri: Bertil Ohlin sürekli çalışan bir kişiliğe sahiptir. Kendisini şu şekilde tanımlamaktadır: "Bilimsel aktiviteler, öğretim, köşe yazarlığı ve siyasi liderlik gibi farklı alanları bir arada götürmek hiç de kolay değildir. Bütün bu aktiviteler hiç şüphe yok ki, aynı zamanda birden fazla şeyi yapmak istememden kaynaklıdır. Yine de, bütün bunları büyüleyici bir iş olarak görüyorum".

İktisat Bilimine Katkıları: B. Ohlin, en çok uluslararası mübadele konusundaki araştırmalarıyla tanınmaktadır. Eli Heckscher tarafından ortaya atılan uluslararası ticaret teorisini geliştirerek iktisat literatürüne "*Heckscher-Ohlin Teorisini*" kazandırmıştır. Bu çalışma 1933 yılında "Interregional and International Trade" adlı kitabında yayınlanmıştır. Makroekonomi alanında yüksek bilimsel düzeylere sahip çalışmaları olmasına rağmen çok azı İngilizce ve Fransızcaya çevrildiği için bu alanda daha az tanınmaktadır. Makroekonomi alanında K. Wicksell, E. Lindahl ve G. Myrdal'in çalışmalarına dayanmış ve Stockholm okulu denilen grubun temsilcilerinden olmuştur. 1934 yılında İsveç Hükümeti'ne sunduğu işsizlik raporunda geliştirdiği teorik model ve iktisat politikası, Keynes'in iki yıl sonra yayınlayacağı "Genel Teori" ile benzerlik göstermektedir. Ayrıca para teorisine ilişkin makaleler yayınlamış ve özellikle Stockholm okulum konumu ile paranın miktar teorisini karşılaştırmıştır. Tüm bu çalışmalarına rağmen kendisinin de kabul ettiği gibi, eğer başka faaliyetlere (özellikle siyaset) bu kadar dalmasaydı, eseri çok daha geniş çaplı olabilirdi.